

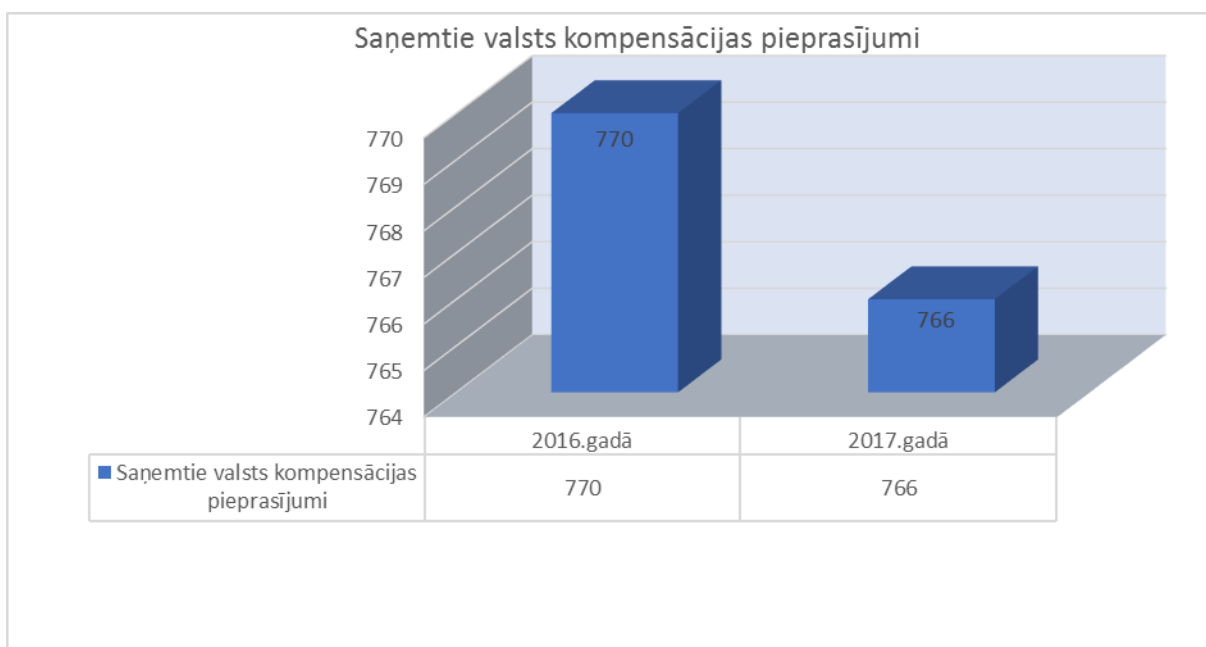
Rezultatīvie rādītāji par valsts kompensāciju cietušajiem 2017.gadā

Juridiskās palīdzības administrācija (turpmāk – JPA) atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumos Nr.869 „Juridiskās palīdzības administrācijas nolikums” un likumā “Par valsts kompensāciju cietušajiem” noteiktajam izmaksā valsts kompensācijas cietušajiem.

Tiesības saņemt valsts kompensāciju ir personai, kura Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā ir atzīta par cietušo, par tīša noziedzīga nodarījuma rezultātā radīto morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām vai mantisko zaudējumu. Valsts kompensācija tiek izmaksāta, ja tīša noziedzīga nodarījuma rezultātā iestājusies personas nāve, cietušajam nodarīti smagi vai vidēja smaguma miesas bojājumi, aizskarta cietušā tikumība vai dzimumneaizskaramība, cietušais ir cilvēku tirdzniecības upuris, cietušais inficēts ar cilvēka imūndeficīta vīrusu, B vai C hepatītu.

1. Saņemtie valsts kompensāciju pieprasījumi

Valsts kompensācijas pieprasījumu JPA iesniedz gada laikā pēc dienas, kad persona atzīta par cietušo vai ir uzzinājusi par faktiem, kas šai personai dod tiesības to darīt.

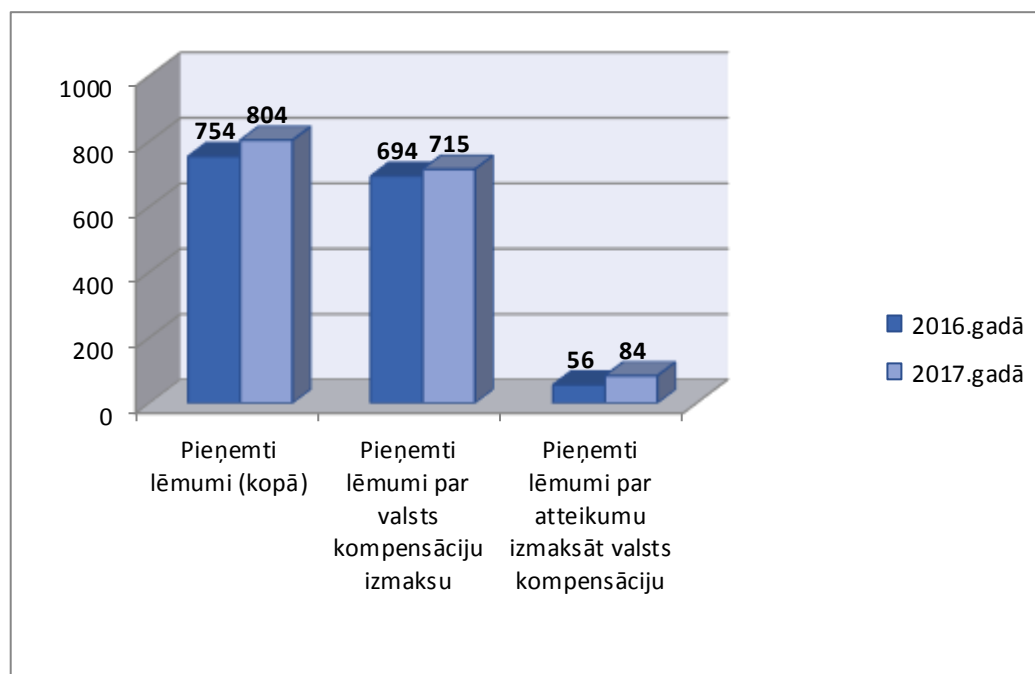

JPA 2017.gadā saņemti 766 valsts kompensācijas pieprasījumi, kas par 0,52% ir mazāk kā 2016.gadā. Minētais izskaidrojams ar valstī reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaita samazināšanos par 3%, par ko liecina Informācijas centra dati par reģistrētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem*.

*informācija par reģistrēto noziedzīgo nodarījumu kopskaitu attiecīgajos periodos iegūta no Informācijas centra Sodū reģistra datu noliktavas sistēmas.

2. Pieņemti lēmumi par valsts kompensāciju

	2016.gadā	2017.gadā	pieaugums (skaits)	pieaugums (%)
Pieņemti lēmumi (kopā)	754	804	50	7
Pieņemti lēmumi par valsts kompensāciju izmaksu	694	715	21	3
Pieņemti lēmumi par atteikumu izmaksāt valsts kompensāciju	56	84	28	50

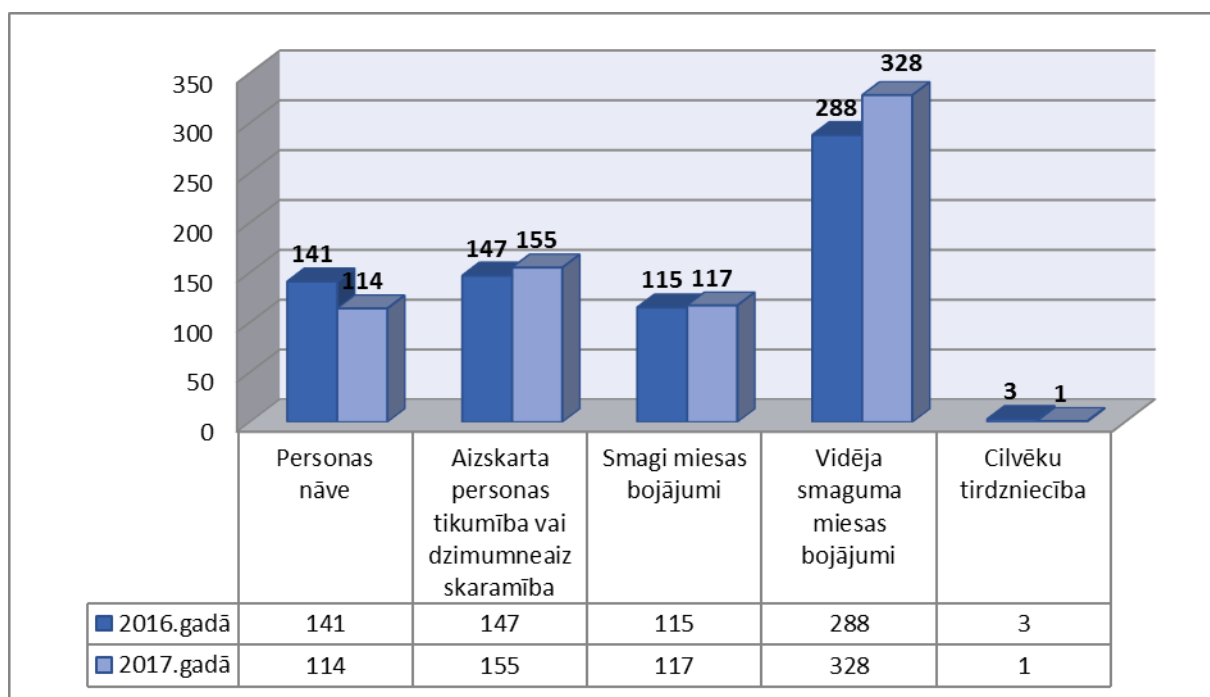
2017.gadā pieņemti 715 lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu un 84 lēmumi par atteikumu izmaksāt valsts kompensāciju. Pieņemto lēmumu skaits par valsts kompensācijas izmaksu vai atteikumu to izmaksāt 2017.gadā salīdzinājumā ar 2016.gadu ir palielinājies par 7%.

Pieaugums par 50% vērojams pieņemto lēmumu par atteikumu izmaksāt valsts kompensāciju skaitā, kas izskaidrojams ar to, ka palielinājies gadījumu skaits, kad cietušie vēršas JPA ar valsts kompensācijas pieprasījumu pirms visas nepieciešamās informācijas saņemšanas no procesa virzītāja, kas nepieciešama valsts kompensācijas pieprasīšanai (piemēram, pirms ekspertīzes pabeigšanas, kad nav vēl noteikts noziedzīgā nodarījuma

rezultātā nodarītā kaitējuma raksturs (miesas bojājumu smaguma pakāpe) vai noziedzīgajam nodarījumam nav noteikta kvalifikācija pēc konkrēta Krimināllikuma panta u.c.).

3. Pieņemti lēmumi par valsts kompensāciju izmaksu atbilstoši noziedzīgā nodarījuma sekām

	2016.gadā	2017.gadā	pieaugums/ samazinājums (skaits)	pieaugums/ samazinājums (%)
Pieņemti lēmumi par valsts kompensāciju izmaksu (kopā)	694	715	21	3
Personas nāve	141	114	-27	-19
Aizskarta personas tikumība vai dzimumneaizskaramība	147	155	8	5
Smagi miesas bojājumi	115	117	2	2
Vidēja smaguma miesas bojājumi	288	328	40	14
Cilvēku tirdzniecība	3	1	-2	-67

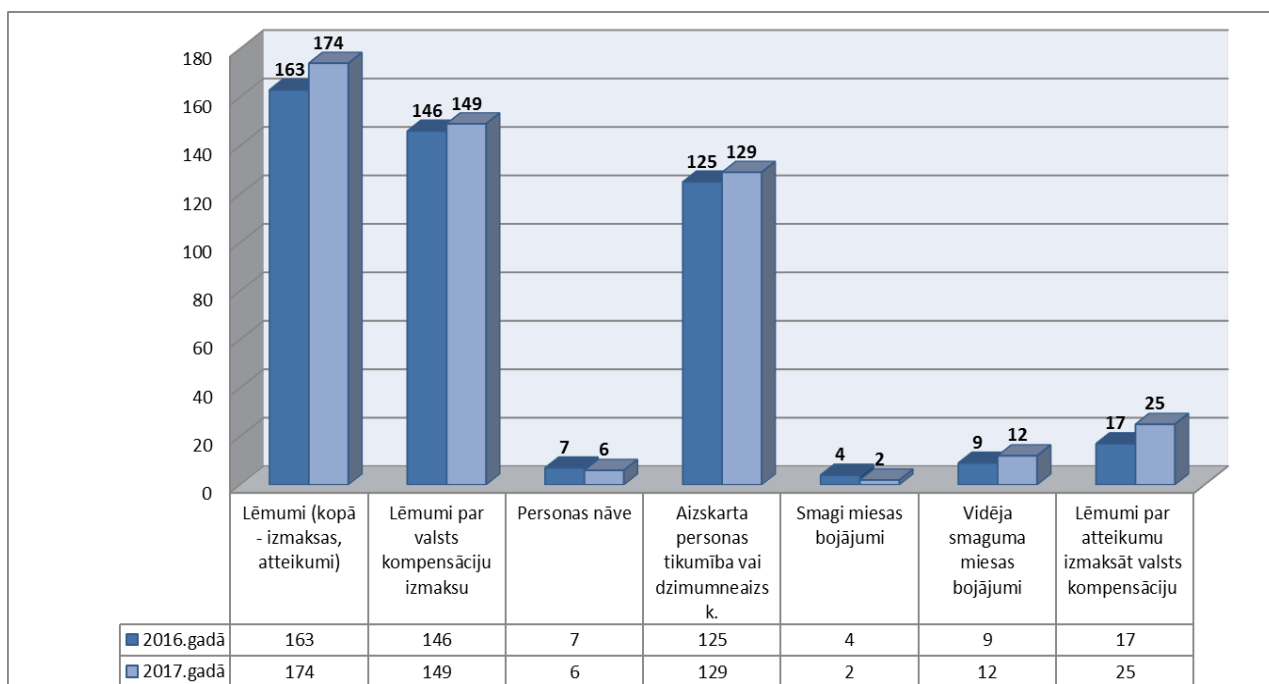

2017.gadā gandrīz visās pozīcijās vērojams lēmumu par valsts kompensāciju izmaksu skaita pieaugums, izņemot lēmumus, kas pieņemti sakarā ar cilvēku tirdzniecību un iestājušos

personas nāvi. Visvairāk jeb par 14% pieaudzis to lēmumu skaits, kas pieņemti sakarā ar cietušajam nodarītajiem vidēja smaguma miesas bojājumiem, par 5% sakarā ar aizskartu cietušā tikumību vai dzimumneaizskaramību un par 2% sakarā ar cietušajam nodarītajiem smagiem miesas bojājumiem.

4. Saņemti valsts kompensācijas pieprasījumi un pieņemti lēmumi par valsts kompensāciju nepilngadīgajiem cietušajiem

	2016.gadā	2017.gadā	pieaugums/ samazinājums (skaits)	pieaugums/ samazinājums (%)
Saņemtie valsts kompensācijas pieprasījumi	167	170	3	2
Pieņemti lēmumi par valsts kompensācijas izmaksu un atteikumu izmaksāt valsts kompensāciju	163	174	11	7
Pieņemti lēmumi par valsts kompensāciju izmaksu, kopā	146	149	3	2
t.sk., personas nāve	7	6	-1	-14
t.sk., aizskarta personas tikumība vai dzimumneaizskaramība	125	129	4	3
t.sk., smagi miesas bojājumi	4	2	-2	-50
t.sk., vidēja smaguma miesas bojājumi	9	12	3	33
t.sk., cilvēku tirdzniecība	1	0	-1	×
Pieņemti lēmumi par atteikumu izmaksāt valsts kompensāciju	17	25	8	47

Salīdzinājumā ar 2016.gadu, 2017.gadā par **2%** ir palielinājies pieņemto lēmumu par valsts kompensāciju izmaksu skaits.

2017.gadā tāpat kā 2016.gadā visvairāk valsts kompensācijas nepilngadīgo cietušo pārstāvjiem (nepilngadīgajiem) ir izmaksātas sakarā ar aizskartu nepilngadīgā tikumību vai dzimumneaizskaramību.

5. Valsts kompensācijās izmaksātie budžeta līdzekļi

	2016.gadā (euro)	2017.gadā (euro)	pieaugums/ samazinājums (euro)	pieaugums/ samazinājums (%)
Izmaksātie budžeta līdzekļi (kopā)	764 521	875 238	110 717	14
Personas nāve	200 123,34	185 328,31	-14 795,03	-7
Aizskarta personas tikumība vai dzimumneaizskaramība	173 778,01	209 169,99	35 391,98	20
Smagi miesas bojājumi	133 817,5	162 517,55	28 700,05	21
Vidēja smaguma miesas bojājumi	255 542,15	314 337,15	58 795	23
Cilvēku tirdzniecība	1260	3885	2625	208

Cietušajam izmaksājamās valsts kompensācijas maksimālais apmērs ir Latvijas Republikā noteiktās **piecas** minimālās mēneša darba algas (2017.gadā – 1900 *euro*). Izmaksājamās valsts kompensācijas apmēru aprēķina, ņemot vērā minimālās mēneša darba algas apmēru, kāds noteikts brīdī, kad persona atzīta par cietušo.

Valsts kompensācija tiek izmaksāta:

- 1) 100 procentu apmērā, ja iestājusies personas nāve;
- 2) 70 procentu apmērā, ja cietušajam nodarīti smagi miesas bojājumi vai noziedzīgs nodarījums kvalificēts kā izvarošana vai seksuāla vardarbība, vai aizskarta nepilngadīgā cietušā tikumība vai dzimumneaizskaramība, vai cietušais ir cilvēku tirdzniecības upuris;
- 3) 50 procentu apmērā, ja cietušajam nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi vai aizskarta cietušā tikumība vai dzimumneaizskaramība, izņemot 2.punktā minētos gadījumus, vai cietušais inficēts ar cilvēka imūndeficīta vīrusu, B vai C hepatītu.

Izmaksāto valsts budžeta līdzekļu pieaugums par 14% ir izskaidrojams ar to, ka 2017.gadā ir palielinājies minimālās mēneša darba algas apmērs valstī no 370,00 *euro* uz 380,00 *euro*.